

Křeče

Z. Rozkydal

Křeče

- patologická aktivita kosterního svalstva různé intenzity (záškuby – spazmy)

Dělení:

tonické

klonické

tonicko-klonické

Křeče u chorob CNS

Epilepsie:

- Grand mal: generalizované tonicko-klonické křeče
- Petit mal: několik vteřin trvající záchvaty
- Akinetické záškuby
- Absence: zahledění, ztrnulost, svírání rukou v pěst

- Infantilní spazmy: bleskové křeče, generalizované záchvaty se záklonem hlavy, rozhozením končetin, často v salvách

- Myoklonické záškuby: rozhození rukou, upuštění věci
- Jacksonské křeče: ložiskové, motorické spazmy začínající na jedné ruce, noze nebo v ústním koutku, pozvolna se šíří proximálně

Křeče u chorob CNS:

Meningitis, encefalitis

Nádory

Nitrolební krvácení

Porodní trauma

První pomoc u křečových stavů a záchvatů:

Udržení průchodnosti DC

Sledujeme, zda nemocný dostatečně spontánně dýchá

Měkký roubík do úst

Snažíme se omezit pohyb nemocného, ne ale násilím

Odstraníme z dosahu všechny předměty,

o které by se mohl poranit

Přivoláme RZP

Febrilní křeče:

obvykle mezi 3. měsícem - 3. rokem

Objevují se při vzestupu teplot

Postihuje cca 4 % dětí.

Projeví se buď jako ojedinělé krátké jednoduché spazmy
nebo jako generalizované záchvaty trvající minuty.

Někdy začátek dětské formy epilepsie

Křeče z tepla:

jsou způsobeny nadměrným pocením v prostředí s vysokými
teplotami nebo při fyzické činnosti

(vysokohorská turistika, manuálně pracující,
přílišné oblečení u lyžařů)

Symptomy:

bolest a spasmus v postiženém svalu
Svalové břicho je tvrdé a napjaté.
Nad svalem je horká, suchá kůže.

První pomoc:

zajištění volných dýchacích cest,
u febrilních křečí účinné chlazení celého těla,
aplikace tekutin a iontových nápojů,
Paralen čípky.

Léčba:

intubace, umělá plicní ventilace
infuze fyziologického roztoku, Ringerova roztoku
tekutiny, pozvolné fyzikální chlazení,
antikonvulziva (fenobarbital, diazepam)

Novorozenecké křeče:

- hypoglykémie: u novorozenců diabetických matek, hypotrofičtí novorozenci
- hypokalcémie – u nedonošených dětí
- hypomagnéziemie
- hyponatrémie

Křeče z metabolických příčin

Hypokalcémie

Hyperkalcémie

Hypokalcémie

Příčiny: hypoparathyreoidismus, nedostatek vitamínu D, rachitis, selhání ledvin, akutní pankreatitis, septický šok

Symptomy tetanie:

- 1/ sensorické příznaky – parestezie jazyka, rtů, prstů, nohou,
- 2/ karpopedální spazmy – jsou dlouhodobé a bolestivé
- 3/ generalizované svalové bolesti
- 4/ křeče obličejového svalstva

Tetanie je latentní nebo zjevná.

Další příznaky: deprese, laryngospasmus, generalizované křeče.

První pomoc:

iontové nápoje s kalciem, protišoková opatření,
transport na JIP

Léčba:

infuze kalcia – Ca-glukonát, Ca-karbonát,
vitamín D, léčba základní choroby

Hyperkalcémie

Příčiny:

hyperparatyreoidismus,
malignity s kostními metastázemi (osteolýza),
sarkoidóza, Addisonova choroba

Symptomy:

zácpa, anorexie, nauzea, zvracení, bolesti břicha
polyúrie, polydypsie, nyktúrie,
zmatenost, emoční labilita,
deprese, stupor, delirium,
slabost kosterního svalstva,
hyperkalciúrie, nefrolitiáza, urolitiáza

Léčba:

infuze NaCl a tím zvyšovat vylučování Ca v ledvinách
rehydratace, furosemid
forzírovaná diuréza
akutní hemodialýza
kalcitonin, bisfosfonáty
léčba základní choroby